

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده معماری و شهرسازی

پروژه دیپلم

(بهمن ۱۳۷۷)

مرکز توریستی و فرهنگی بوشهر

اساتید راهنما:

مهندس محسن خراسانی زاده

مهندس سعید مشایخ فریدنی

دانشجو:

سروش صابری

1295/2

۲۴۳۹۶

به نام پروردگار یکتا

تقدیم به

مادرم که معلم عشقم بود و به عشق راه جستتم آموخت

پدرم که پناه بی پناهم بود و باغیرت راه رفتتم آموخت

همسرم که مونس تنهاییم بود و با صبر راه پیمودنم آموخت

۱۴۳۹۹

آنچه در اینجا گردآوری شده نتیجه زحمات همه اساتیدیست که از ابتدای دوران تحصیل معلم و راهنمایم بودند و خود را مدیونشان می‌دانم، اما لطف و محبت بی‌شائبه اساتید محترم آقایان، مهندس محسن خراسانی زاده و مهندس سعید مشایخ فریدنی در راهنمایی برای به نتیجه رسیدن این پروژه فراتر از آن است که بتوان با این چند سطر بیان کرد و این چند برگ ناچیز مزد زحمات ایشان نخواهد بود ولیکن آنچه ماندنی خواهد بود برای من افتخار شاگردی این اساتید بزرگ است.

در اینجا لازم می‌دانم از برادر خوب و عزیزم سینا و دوست و برادر مهربانم شروین تشکر کنم که اگر گذشت و فداکاری این عزیزانم نبود هیچگاه این فرصت برایم مهیا نمی‌شد تا به این امر پردازم.

و همچنین از همسر مهربان و عزیزم که در گردآوری مطالب این جزوه مرا یاری کرد و لحظه‌ای تنهایی نگذاشت صمیمانه

منشکرم.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
		فصل اول (طالعات عمومی)	
جاذبه های جهانگردی.....	۱۴	مقدمه.....	۲
مراکز جهانگردی.....	۱۶	پیدایش فراغت.....	۵
فصلهای مناسب برای سفر.....	۱۷	اوقات فراغت.....	۶
تاریخ بوشهر.....	۱۹	فراغت در جهان امروز.....	۶
تاریخچه پیدایش.....	۱۹	تاریخ جهانگردی.....	۷
وجه تسمیه بوشهر.....	۱۹	مفاهیم لغوی جهانگرد و جهانگردی.....	۸
پیشینه تاریخی بوشهر.....	۲۰	انواع جهانگردی.....	۹
ویژگیهای جغرافیایی.....	۲۲	ظهور و پیدایش جهانگردی در دوران معاصر.....	۱۲
خلیج فارس.....	۲۲	شرایط اجتماعی و فردی لازم برای جهانگردی.....	۱۳
استان بوشهر.....	۲۳		

صفحه	عنوان
۴۹	تراکم جمعیت
۴۹	پیش بینی جمعیت آلی شهر
۵۳	ویژگیهای اجتماعی
۵۳	مهاجرت
۵۵	ازدواج
۵۵	دین
۵۶	سواد
۵۶	تحصیل
۵۷	آموزش
۶۰	ویژگیهای اقتصادی
۶۰	جمعیت فعالی از نظر اقتصادی

صفحه	عنوان
۲۶	شهرستان بوشهر
۲۶	سیمای منطقه
۲۷	بنادر و جزایر
۳۰	زمین شناسی، خاک شناسی، آبهای سطحی و زیرزمینی
۳۲	پستی و بلندی
۳۲	زمین لرزه
۳۳	بندر بوشهر
۳۶	مطالعات جمعیتی
۳۶	جمعیت
۴۴	بعد خانوار
۴۴	توزیع سنی و جنسی
۴۵	جمعیت لازم التعليم

صفحه	عنوان
۷۷	مقدمه
۸۰	دما
۸۰	بارندگی و رطوبت نسبی
۸۳	پدیده شرجی
۸۷	ساعات آفتابی
۸۷	روزهای یخ بندان
۸۷	باد
۹۰	تأثیر باد بر نحوه شکل گیری شهر و ساختمان
۹۱	تأثیر عامل تبادل حرارتی در انتخاب مصالح
	مطالعات شکل گیری، جهت گیری و فرم بنا در ارتباط
۹۴	با اقلیم

صفحه	عنوان
۶۳	وضع شغلی
۶۳	گروههای عمده شغلی
۶۸	گروههای عمده فعالیت
۷۱	ویژگیهای خانوار در ارتباط با مسکن
۷۱	واحد مسکونی
۷۱	مالکیت مسکن
۷۲	مصالح ساختمانی مسکن
۷۵	خانوار در مسکن
۷۵	خانوار در اطاق
۷۶	تأسیسات و تجهیزات مسکن
۷۷	ویژگیهای اقلیمی

صفحه	عنوان
۱۲۷	برنامه توسعه امکانات شهری
۱۲۷	بهداشتی و درمانی
۱۲۸	مراکز فرهنگی و اجتماعی
۱۲۸	تأسیسات شهری
۱۲۹	مراکز تفریحی، ورزشی
۱۳۰	پارک فضای سبز، جنگلی
۱۳۲	مراکز تجاری، عمده فروشی و خرده فروشی
۱۳۲	اداری، انتظامی
۱۳۳	شیلات، اسکله، بندر صنایع دریایی
۱۳۳	مراکز آموزشی
۱۳۴	مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی

صفحه	عنوان
۹۶	معیارهای و ضوابط اجرای
۱۰۵	بافت قدیم
۱۰۵	مقدمه
۱۰۷	معرفی
۱۱۷	ارزشهای معماری و شهرسازی بافت قدیم
۱۱۷	عوامل شکل دهنده بافت قدیم بوشهر
۱۲۱	وضع موجود
۱۲۳	ویژگیهای کالبدی شهر
۱۲۳	سیمای عمومی شهر
۱۲۴	منظر
۱۲۵	ویژگیهای کالبدی بافت جدید

مراکز فرهنگی و اجتماعی، تفریحی و ورزشی، پارک و فضای

سبز ۱۳۴

کاربریهای غیر مسکونی ۱۳۵

سایر کاربریها ۱۳۵

کارگاههای کوچک و بزرگ ۱۳۷

شبکه معابر ۱۳۷

تأسیسات بندری ۱۳۸

صفحه	عنوان
۲۵۴	شبیها
۲۵۶	پتانسیلهای طبیعی سایت
۲۵۸	اهداف طرح
۲۵۹	احکام طراحی
۲۶۸	مصادیق

صفحه	عنوان
	فصل دوم (برنامه ریزی فیزیکی)
۱۴۳	فرهنگسرا
۲۰۶	جدول
۲۱۰	مجموعه اقامتی
۲۳۶	جدول
۲۳۸	فضاهای تفریحی و مجموعه تجاری
۲۴۵	جدول
۲۴۶	معرفی سایت
۲۴۶	موقعیت قرارگیری در شهر
۲۵۰	دسترسی ها
۲۵۲	دیدها

فصل اول

مطالعات عمومی

مقدمه

با سیری در تاریخ مشاهده می‌کنیم که جهانگردی نوین با تاریخ انقلاب صنعتی و پیدایش روابط و قوانین جدید اقتصادی و اجتماعی پیوند محکمی دارد. با اینکه میل ذاتی انسان با ایجاد تنوع در محیط زندگی خویش به طرق مختلف مخصوصاً با مسافرت و تغییر مکان موقت غیر قابل انکار است، اما مسلماً صنعت و ماشین نقش اساسی در تولد توریسم مدرن ایفا نموده است.

انقلاب صنعتی که توأم با انقلاب علمی بود موجب انگیزش حس کنجکاوی و تحقیق در احوال اقوام گردید. از آن پس بسیاری از مردمان ممالک مختلف بقصد تفریح و استفاده از مواهب طبیعت و با تحقیق در اوضاع سایر ملل و یا زیارت امکنه مذهبی، هنری و یا شرکت در کنفرانسهای اقتصادی، سیاسی و یا منظور تجارت، مرز و بوم خود را که ترک گفته و راهی کشورهای دیگر می‌شدند تا بدینسان هم خستگی روحی خود را که ناشی از یکنواختی محیط زندگی و نظم خشک اداری و اجتماعی موجود در محل زندگی دائمی است رفع بنمایند و هم به انجام تحقیق مورد نظر خود اقدام نمایند، در ضمن به عظمت آفرینش و تنوع آداب و رسوم مردم پی می‌برند.

این پدیده موقت "مهاجرت موقت" را می‌توان به نوعی زندگی ایلاتی تعبیر نمود. زندگی ایلاتی که هم خود تغییر می‌یابد و هم موجب ایجاد تحول در طرز تفکر مردمان می‌گردد. چه بسیار مبادلات فکری، فرهنگی، علمی، صنعتی، اجتماعی و اقتصادی که در نتیجه

این نقل و انتقالات همگانی بین افراد صورت می گیرد، چه بسیار عادات و اخلاق و علوم و فنونی که بر اثر این مهاجرت‌های موقتی از ملتی به ملت دیگر منتقل می شود، چه بسیار شغلها و کارها که پدید می آید. بدینسان جهانگردی را می توان یکی از بزرگترین پدیده هایی دانست که در دگرگونی روابط انسانی، اقتصادی و فرهنگی ممالک مختلف دنیا نقش پراهمیت را ایفا می کند. البته باید توجه داشت که جهانگردی نیز مانند بسیاری فعالیت‌های بشری در شرایط خاص موجبات تنگناها و مشکلات گوناگون می شود. فقدان روح فرهنگی قوی و شخصیت ملی بارز در اهالی جوامع عقب مانده بخصوص جوانان موجب می شود تاثیرپذیری آنان زیاد گشته و به مجرد رویت گروهی توریسم، بسرعت آداب و رسوم خود را رها نموده و مفتون منشها و روشهای آنان گشته و این تقلید را کورکورانه در کلیه شئون زندگی خود تعمیم دهند.

در دنیای پیشرفته امروز، صنعت جهانگردی یکی از ارکان مهم اقتصادی در کشورهای جهان را تشکیل می دهد، بطوریکه علاوه بر ممالکی که علت بر خورداری از جاذبه های توریستی قسمت اعظم درآمد آنها از بخش سیاحت تأمین می شود. سایر کشورهای جهان نیز هر یک بنحوی، در صدد تقویت مبانی جهانگردی و توسعه توریسم می باشند.

کشور ایران که در بین دنیای شرق و غرب قرار دارد، به علت برخورداری از مواهب طبیعی و بسیاری آثار گرانقدر باستانی و یادمانهای تاریخی، و نیز غنای فرهنگ اسلامی، ملی و سنتی، به ویژه به جهت وجود شرائط خاص جغرافیائی در منطقه و بخصوص در خاورمیانه، با توجه به وجوه اشتراکات متعدد با ملل مسلمان، از لحاظ جهانگردی دارای مقام ارزنده ای است.

اگر چه پدیده جهانگردی به زمانهای دور می رسد، اما رشد چشمگیر آن مربوط به سالهای پایانی جنگ جهانی دوم می باشد. توسعه وسایل حمل و نقل سریع السیر، افزایش اوقات فراغت، ارتقاء سطح آگاهی و فرهنگی و مهمتر از آن انباشت ثروت و توسعه امکانات مادی، مجموعاً توسعه جهانگردی را موجب شده است. امروزه میل به مسافرتها داخلی و خارجی و بازدید از نقاط دیدنی سایر سرزمینها و آشنایی با طبیعت و فرهنگ دیگران، جزء جدایی ناپذیر زندگی معمول مردمان گردیده است.

پیدایش فراغت:

پیشرفت سریع فنون و صنایع از انقلاب صنعتی، مهاجرت روستائیان به شهرها و کاهش امور کشاورزی و بدنبال آنها کاهش ساعت کار هفتگی و طولانی شدن مدت تعطیلات سالانه و هفتگی باعث بوجود آمدن مسأله فراغت گردیدند.

تعریف فراغت:

تعریفهای بسیاری از سوی روان شناسان، علمای اقتصاد و جامعه شناسان برای اوقات فراغت شده است.

- فراغت یک شیوه رفتار است که می توان آن را در هر نوع فعالیتی یافت حتی در کار شغلی. مثل گوش دادن به موسیقی هنگام

انجام کار.

- برخی فراغت راحتی جدا از درگیریها و اجبارهای خانوادگی می دانند.

- فراغت را تنها نسبت به کار شغلی می سنجند و فراغت را کار نکرده می دانند. (جنبه اقتصادی)

- بهتر است فراغت را به محتوای زمانیکه صرف تعالی شخص می شود به عنوان هدف نهایی فرد اطلاق کنیم.

اوقات فراغت:

وقت فراغت وقتی است که شخص از تمام مسئولیت‌ها چه شخصی و چه اداری و خانوادگی مبرا است و میتواند هر طور که بخواهد آنرا مصرف نماید با اینهمه تمام متخصصین فن در مورد معنی علمی فراغت نظریه واحدی ارائه نمی‌دهند و این مسأله بطور کامل در بین جامعه شناسان مورد توافق نمی‌باشد و این اختلاف نظر را می‌شود بوضوح در کنگره جامعه شناسانی که در سال ۱۹۶۶ تشکیل شد، دید.

فراغت در جهان امروز:

فراغت در جهان امروز دارای ویژگیهایی زیر می‌باشد:

- امروز تفریح و داشتن وقت آزاد مختص طبقات مرفه نیست و حتی در دنیای پیشرفته برای همه مردم فراهم است و از لحاظ

کمیت هم هر روز بیشتر شده است و ساعات زیادتری را اشغال می‌کند.

- استفاده روز افزون از وسایل و اسباب ماشینی مانند، اتومبیل، رادیو و تلویزیون و.....